

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Concernstaf

Onderwerp:

Vragen ex art 46 RvO-VVD-het volle stroomnet

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 28-01-2025
Notanummer	: 2025-19
Datum	: 28-01-2025
Programma	: 04b - Energietransitie
Portefeuillehouder	: Wethouder Van Essen,
Bijlage(n)	: 205-01-10 Vragen art 46 RvO - VVD - Netcongestie (het volle stroomnet).docx, Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-VVD-het volle stroomnet.docx

Parafering

23-01-2025: Programmamanager energietransitie

Agendering

* 24-01-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 24-01-2025: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

Definitieve akkoord

28-01-2025

B & W d.d.: 28-01-2025

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de VVD-fractie vast te stellen

2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 10 januari 2025 heeft W. Schol van de fractie van VVD uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over het volle stroomnet. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Toelichting op participatiebeleid

1. Welke ruimte is er voor invloed? 2. Welke belangen hebben inwoners bij het project of de beleidsontwikkeling? 3. Hoeveel tijd, geld, capaciteit en expertise is beschikbaar? 4. College/raad stemt in met het voorgestelde participatieniveau (trede op de participatieladder) 5. Hoe verhoudt dit participatietraject zich tot andere lopende of toekomstige participatietrajecten?

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Deventer, 10 januari 2025

Schriftelijke vragen (artikel 46 RVO)

Betreft: Het volle stroomnet.

Geacht college,

Woensdag 8 januari is de raad door het college bijgepraat over het overvolle stroomnet en de gevolgen hiervan voor kleinverbruikers. Er is nog geen zicht op een 3^e hoogspanningsstation op de korte termijn. Daarnaast heeft Enexis aangegeven dat het code rood is voor klein verbruikers en er grote kans is op oplopende wachttijden tot 100 weken of zelfs een stop op het aansluiten van kleine bedrijven en (nieuwe) woningen.

De VVD Deventer maakt zich zorgen over de voorziene problemen voor de woningbouwplannen in Deventer.

Daarom hebben wij de volgende schriftelijke vragen:

1. Deelt het college de zorgen van onze fractie?
2. Hoe groot acht het college de kans dat nieuwbouwprojecten in Deventer stil komen te liggen?
3. Welke kwantitatieve gevolgen voorziet het college voor de woningbouwplannen in Deventer?
4. Waar legt het college de prioriteit met betrekking tot de netcongestie als het gaat om wonen, economie of het opwekken van energie?
 - Kan het college deze keuze toelichten.
 - Heeft het college deze prioritering ook voorgelegd/besproken met de provincie?
5. Het college geeft aan geen nieuwe zonneparken toe te staan binnen de gemeentegrenzen. Zou het college ditzelfde willen doen voor windenergie?
 - Heeft het college gesprekken gevoerd met de provincie over deze voornemens?

Als 1 van de mogelijke oplossingen draagt het college aan om Smart Energy Hubs (SEH) aan te leggen in woonwijken.

6. Hoe ziet het college een degelijke verspreiding van deze stroom voor zich?
7. Welke mogelijkheden ziet het college om te voorkomen dat de woningbouw stilvalt?
 - Welke andere opties dan de S.E.H. en het netbewust bouwen gaan het college nog meer uitvoeren/onderzoeken?

Ik wil u bij voorbaat danken voor de spoedige beantwoording.

Namens de VVD-fractie gemeenteraad Deventer,
Wendy Schol

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

Aan de fractie van VVD
t.a.v.
W. Schol

direct telefoonnummer

Interne Post

gemeente@deventer.nl
e-mail

2025-19
kenmerk

uw referentie

28 januari 2025
datum

M.C. Eggel

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO

contactpersoon

onderwerp

Geachte mevrouw Schol,

In uw brief van 10 januari jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over het volle stroomnet. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1

Deelt het college de zorgen van onze fractie?

Antwoord

Het college deelt de zorgen van de VVD-fractie over netcongestie en informeert uw raad hier regelmatig over. Vanwege de groeiende vraag naar elektriciteit ziet het college oplossen van de netcongestie als een van de grote maatschappelijke uitdagingen van deze tijd. De woningbouwopgave in Deventer, met een doelstelling van 11.000 nieuwe woningen, maakt deze uitdaging nog urgenter. De gemeente Deventer werkt nauw samen met netbeheerders, Platform Wonen en andere betrokken partijen om de impact van netcongestie te minimaliseren. We doen het maximale om de verzwaring van stroomnet mogelijk te maken. Daarnaast zetten we in op innovatieve technologieën en slimme oplossingen om de capaciteit van het netwerk te optimaliseren en de betrouwbaarheid van de energiebeschikbaarheid te waarborgen.

Vraag 2

Hoe groot acht het college de kans dat nieuwbouwprojecten in Deventer stil komen te liggen?

Antwoord

Het college kan het niet uitsluiten dat met name nieuwe nieuwbouwprojecten in Deventer vertraging oplopen als gevolg van netcongestie. Die verwachting is gebaseerd op signalen die we krijgen van Enexis en ontwikkelingen die we zien in de rest van het land, bijvoorbeeld in Utrecht. De situatie in Deventer is niet anders dan elders in het land.

TenneT komt in april met het netcongestie onderzoek voor Overijssel en dat zal meer duidelijkheid geven over de situatie in Deventer.

Wat we nu al in Deventer zien is dat de wachttijden om überhaupt een kleinverbruikersaansluiting te krijgen oplopen tot 100 weken vanwege uitvoeringsdrukke bij de netbeheerders.

Vraag 3

Welke kwantitatieve gevolgen voorziet het college voor de woningbouwplannen in Deventer?

Antwoord

Er wordt momenteel ambtelijk gewerkt aan een integrale impactanalyse. Hierin wordt inzicht gegeven in de kwantitatieve maatschappelijke, financiële en organisatorische gevolgen van netcongestie. Dit betreft ook de woningbouwopgave van 11.000 nieuwe woningen in Deventer. Deze analyse zal de komende maanden aan de raad worden gepresenteerd.

In deze impactanalyse verkennen we twee scenario's:

1. Volledige stop op nieuwe stroomaansluitingen (bouwstop).
2. Geen stop op kleinverbruikersaansluitingen (huidige situatie).

In het geval van een volledige stop valt nieuwbouw grotendeels stil. Alleen projecten die al een leveringsovereenkomst voor stroom hebben met Enexis kunnen dan doorgaan.

Vraag 4

Waar legt het college de prioriteit met betrekking tot de netcongestie als het gaat om wonen, economie of het opwekken van energie?

- Kan het college deze keuze toelichten.
- Heeft het college deze prioritering ook voorgelegd/besproken met de provincie?

Antwoord

De Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft richtlijnen opgesteld voor maatschappelijk prioriteren, waarmee netbeheerders maatschappelijke prioriteit kunnen toewijzen bij het verdelen van transportcapaciteit. Dit betekent dat klanten die binnen bepaalde maatschappelijke kaders vallen, zoals scholen, waterschappen en ziekenhuizen, voorrang kunnen krijgen op de wachtlijst voor transportcapaciteit. Ook woningbouw valt binnen de categorie van basisbehoeften.

Economische ontwikkelingen worden niet specifiek genoemd in het ACM-prioriteringskader.

Als gemeente hebben we hierin beperkt sturingsmogelijkheden en werken we samen met de Energy Board Overijssel, met hierin vertegenwoordigers van Provincie, gemeenten, Enexis, TenneT, Gasunie en het ministerie van EZK/KGG om oplossingen dichterbij te brengen. De Energy Board richt zich op coördinatie, afstemming en samenwerking tussen verschillende partijen om de energietransitie en de energie-infrastructuur zo goed mogelijk te laten verlopen.

Vraag 5

Het college geeft aan geen nieuwe zonneparken toe te staan binnen de gemeentegrenzen.

- Zou het college ditzelfde willen doen voor windenergie?
- Heeft het college gesprekken gevoerd met de provincie over deze voornemens?

Antwoord

Het aansluiten van windenergie is in het belang van de netbeheerders Enexis en TenneT, omdat windmolens constanter energie kunnen leveren dan zonne-energie, wat voor grote pieken zorgt op het netwerk. Windenergie wordt gelijkmatiger over de dag en seizoenen opgewekt, wat zorgt voor een stabielere belasting van het elektriciteitsnet. Dit dempt de pieken en dalen in de energieproductie, waardoor het bestaande elektriciteitsnetwerk beter wordt benut en de kans op netcongestie wordt verkleind.

Het college voert gesprekken met de provincie om ervoor te zorgen dat de aanpak van netcongestie en de prioritering van energieopwekking goed op elkaar zijn afgestemd. De provincie is op de hoogte van de uitdagingen in Deventer en ondersteunt de gemeente in het vinden van oplossingen voor de netcongestie. Voor windenergie vormen de in mei 2024 door de raad vastgestelde programmeringsafspraken het uitgangspunt.

Daarnaast werkt de gemeente nauw samen met de netbeheerders Enexis en TenneT om ruimte te creëren op het netwerk. Voor het kunnen aansluiten van zon en wind is uitbreiding van het hoogspanningsnet door TenneT en het middenspanningsnet door Enexis nodig. Dit gebeurt in stappen, waarbij de verwachting is dat dit rond 2030 voldoende op orde is om windturbines aan te kunnen sluiten. Het is belangrijk te beseffen dat windprojecten 6 tot 8 jaar duren voordat de windmolens daadwerkelijk worden gebouwd.

Vraag 6

Als 1 van de mogelijke oplossingen draagt het college aan om Smart Energy Hubs (SEH) aan te leggen in woonwijken. Hoe ziet het college een degelijke verspreiding van deze stroom voor zich?

Antwoord

Netbewuste nieuwbouw speelt een cruciale rol in deze aanpak. Netbewuste nieuwbouw zorgt ervoor dat de beperkte ruimte in het net efficiënter kan worden benut. Dit betekent dat woningen en woonwijken zo worden ontworpen dat ze minimale belasting op het elektriciteitsnet veroorzaken. Dit wordt bereikt door de warmtevraag te beperken, duurzame energie lokaal op te wekken en op te slaan, en slimme technologieën te gebruiken om het energieverbruik te sturen. Door netbewuste nieuwbouw te combineren met SEH's, kunnen we een robuuster en efficiënter energiesysteem creëren dat beter bestand is tegen pieken in de vraag en dat de kans op netcongestie verkleint.

Het college werkt samen met verschillende stakeholders, waaronder Enexis, projectontwikkelaars (via platform Wonen) en andere gemeenten, om de implementatie van SEH's en netbewuste nieuwbouw te bevorderen. Door deze samenwerking kunnen de technische en organisatorische uitdagingen worden aangepakt en kan een effectieve verspreiding van stroom via SEH's worden gerealiseerd.

Vraag 7

Welke mogelijkheden ziet het college om te voorkomen dat de woningbouw stilvalt?

- Welke andere opties dan de S.E.H. en het netbewust bouwen gaan het college nog meer uitvoeren/onderzoeken?

Antwoord

We werken nauw samen met de Energyboard aan maatregelen die we op de korte termijn kunnen nemen. Denk hierbij aan het netbewust sturen op het gebruik van publieke laadpalen voor elektrisch rijden en het inzetten van piekgeneratoren op bepaalde plekken in het elektriciteitsnet. Dit alles zal duidelijk moeten worden na het netcongestieonderzoek dat in april door TenneT voor Overijssel zal worden gepubliceerd.

Daarnaast is het creëren van een lokaal, duurzaam en robuust energiesysteem één van de belangrijkste structurele maatregelen om energiebeschikbaarheid op de lange termijn te garanderen. Hiervoor werken we pro-actief samen met Enexis en TenneT aan het verzwaren van het elektriciteitsnet.

Voorbeelden daarvan zijn het vestigen van het voorkeursrecht in Baarlerhoek Zuid om een nieuw hoogspanningsstation te bouwen en het ontwikkelen van gestandaardiseerde werkwijze voor het verzwaren van de elektriciteitsnetten in de buurten. Ook streven we ernaar om waterstof in Deventer beschikbaar te krijgen, zodat we alternatieven hebben voor bedrijven.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König